

dele i alle spørgsmål, hvor Danmark og Grønland i fællesskab er inddraget.

- Når sådanne spørgsmål af særlig interesse for Grønland måtte kræve internationale forhandlinger er det naturlige udgangspunkt, at landsstyret deltager i sådanne forhandlinger sammen med regeringen for at gøre grønlandske synspunkter og interesser gældende.
- Det er naturligt, at landsstyret, hvor dette er foreneligt med folkeretlig praksis, kan være medunderskrivere sammen med regeringen, når sådanne internationale forhandlinger fører til indgåelse af folkeretligt bindende aftaler på rigets vegne.

Erklæringens sidste punkt fastslår, at den er uden præjudice for det forhandlingsforløb omkring Grønlands udenrigspolitiske forhold, som skal finde sted i forbindelse med Den grønlandske selvstyrekommissionens betænkning. Det fastslås endvidere, at fælleserklæringen forbliver i kraft, indtil dette forhandlingsforløb er afsluttet.

Der er enighed i Selvstyrekommissionen om, at disse politiske principper fortsat bør være gældende med forbehold af rigsmyndighedernes beføjelser og ansvar efter grundloven. Bestemmelserne i § 11 og § 13 er udformet med fuld hensyntagen hertil.

Statsministeren udtalte i sin åbningstale i Folketinget den 1. oktober 2002, at »...regeringen vil være indstillet på at drøfte en ordning, hvor det færøske og grønlandske landsstyre bliver bemyndiget til at handle på rigets vegne i sådanne mellemfolkelige anliggender, der alene angår Færøerne henholdsvis Grønland. En bemyndigelse af denne karakter vil ligge uden for de nuværende hjemmestyrelove, men regeringen er indstillet på at gennemføre en lovgivning, der giver det færøske og grønlandske landsstyre en sådan bemyndigelse«.

Forhandlingerne mellem regeringen og landsstyrene mundede ud i forslag om en ens ordning for Grønland og for Færøerne om landsstyrenes indgåelse af folkeretlige aftaler. Efter ønske fra landsstyrene fremsatte regeringen to lovforslag; et vedrørende Grønland og et vedrørende Færøerne. Lovforslagene blev efter behandling af de respektive myndigheder i Grønland og på Færøerne, herunder med tilslutning fra henholdsvis Landstinget og Lagtinget vedtaget af Folketinget i juni 2005.

Det kan i tilknytning hertil oplyses, at Grønlands Landsting i efteråret 2004 færdigbehandlede et beslutningsforslag om forslaget til lov om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler. Efter Landstingets færdigbehandling heraf blev forhandlingerne imidlertid genoptaget mellem Grønlands landsstyre,

Færøernes landsstyre og regeringen om enkelte ændringer i fuldmagtsordningen. Efter at forhandlingerne herom var tilendebragt, behandlede og vedtog Landstinget det således ændrede lovforslag vedrørende Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler, som efterfølgende blev vedtaget af Folketinget som lov nr. 577 af 24. juni 2005 (fuldmagtsloven):

Landsstyret tilkendegav i forbindelse med Landsstingets behandling, at tilslutning til forslaget kunne ske uden præjudice for Selvstyrekommissionens overvejelser. Regeringen erklærede sig indforstået hermed, idet Selvstyrekommissionens arbejde ligger indenfor rammerne af grundloven og rigsfællesskabet.

Lov nr. 577 af 24. juni 2005 om Grønlands landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler (fuldmagtsloven) trådte i kraft den 26. juni 2005. Med udgangspunkt i, at udenrigsanliggender er rigsanliggender, indebærer loven, at landsstyret får en lovbestemt fuldmagt til på rigets vegne at indgå folkeretlige aftaler med fremmede stater og internationale organisationer. Loven gælder kun for aftaler, der fuldt ud ligger inden for overtagne sagsområder, og indeholder endvidere visse begrænsninger, der følger af stats- og/eller folkeretlige forhold.

Sideløbende med arbejdet med fuldmagtsloven blev en række spørgsmål af administrativ og personalepolitisk karakter drøftet mellem de grønlandske myndigheder og Udenrigsministeriet. Det drejer sig bl.a. om referenceforhold for hjemmestyrets udsendte medarbejdere samt skiltning og flagning ved danske repræsentationer i udlandet. Resultatet af disse drøftelser er udmøntet i en administrativ samarbejdsaftale af 9. maj 2005 mellem udenrigsministeren og landstyremedlemmet for udenrigsanliggender.

Der har i Grønlandsk-dansk selvstyrekommission været enighed om, at udenrigskapitlet i selvstyreloven skulle bygge på denne betydningsfulde udvikling. Det har samtidig været et centralt ønske i Selvstyrekommissionen, at en regulering af udenrigspolitiske spørgsmål i selvstyreloven ikke sætter begrænsning for en smidig udvikling af samarbejdet mellem selvstyret og de danske myndigheder fremover.

7.2. Statsretlige forhold

Regeringen har følgende bemærkninger vedrørende de statsretlige rammer for fuldmagtsordningen i § 12:

Grundlovens § 19, stk. 1 og 3, har følgende ordlyd:

»§ 19. Kongen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender. Uden folketingets samtykke kan han dog ikke foretage nogen handling, der forøger eller indskrænker rigets område, eller indgå nogen forpligtelse, til hvis opfyldelse folketingets medvirken er